

Hastanın Adı, Soyadı:

Randevu Tarih ve Saati:

Doğum Tarihi:

Dosya no:

Cinsiyeti:

Sayın hastamız lütfen bu belgeyi dikkatlice okuyunuz. Tıbbi durumunuz ve hastalığınızın tedavisi için size önerilen işlem/ tedaviler hakkında bilgi sahibi olmak en doğal hakkınızdır. Bu açıklamaların amacı sağlığınız ile ilgili konularda sizi bilgilendirmek ve bu sürece sizi daha bilinçli bir biçimde ortak etmektir. Burada belirtilenlerden başka sorularınız varsa bunları cevaplamak görevimizdir. Tanısal girişimlerin, tıbbi ve cerrahi tedavilerin yararlarını ve olası risklerini öğrendikten sonra yapılacak işleme rıza göstermek ya da göstermemek kendi kararınıza bağlıdır. Arzu ettiğiniz takdirde sağlığınız ile ilgili tüm bilgi ve dokümanlar size veya uygun göreceğiniz bir yakınınıza verilebilir. Okuma - yazma sorunu yaşıyorsanız ya da size yapılacak işlemlere izin verme sürecine sizin belirleyeceğiniz bir kişinin daha katılmasını istiyorsanız, görüşme tanığı olarak belirlediğiniz kişinin katılmasına izin verebilirsiniz. Yasal ve tıbbi zorunluluk taşıyan durumlar dışında bilgilendirmeyi reddedebilirsiniz. İstedığınız zaman verdiğiniz izni geri çekme hakkına sahipsiniz. Bu durum sizin bundan sonraki tedavinizi hiçbir şekilde aksatmayacaktır. Ancak, yasal açıdan bu hakkınız "tıbbi yönden bir sakınca bulunmaması" şartına bağlıdır. Bu durum gerçekleştiğinde, "**Bilgilendirme ve Rıza Belgesini Geri Çekme Tutanağı**" düzenlenerek bu belgenin arkasına eklenecektir.

1. BİLGİLENDİRME

1.1. Genel Açıklamalar

Şikâyetiniz nedeniyle başvurmuş olduğunuz hastanemizde yaptığımız muayene ve tetkikler sonucunda **Spontan Pnömotoraks** adı verilen, akciğer ile göğüs kafesi iç zarları arasında hava birikimi tespit ettik. Spontan pnömotoraks, kronik bronşit, amfizem, tüberküloz, akciğerin kötü huylu tümörleri, akciğere metastaz yapmış tümörler ve mikrobik hastalıklara bağlı gelişebileceği gibi, çoğu zaman altta herhangi bir hastalık zemini olmadan da ortaya çıkabilir (primer spontan pnömotoraks). Nefes darlığı, öksürük, göğüs ağrısı gibi şikâyetler ile kendini gösterir. Başlangıç tedavisi akciğer ile göğüs kafesi iç zarları arasında biriken havanın, buraya yerleştirilecek bir dren aracılığı ile boşaltılması ve akciğer dokusundan olan hava kaçağının bu dren aracılığıyla devamlı drenajının sağlanmasıdır (Tüp Torakostomi). Ancak uzamış hava kaçağı, iki taraflı pnömotoraks, akciğer genişlemesinin istenen ölçüde sağlanamaması, daha önce pnömotoraks geçirmiş olmak, riskli meslek grubunda çalışmak gibi nedenlerle tedavinin cerrahi olarak yapılması gerekir. Bu nedenle sizden cerrahi tedavi amacıyla yapılacak olan **ameliyata** izin vermenizi istiyoruz.

Girişimden önce: Bir hekim size ne yapılacağını anlatacak ve işlemi kabul etmeniz halinde bir bilgilendirme ve rıza belgesi imzalatacaktır. Bu belgeyi imzalamanız, tüm işlemi anladığınızdan emin olmak için gereklidir. Eğer herhangi bir soru ya da kaygınız varsa, lütfen çekinmeden sorunuz. Ancak, size yapılması planlanan tanısal veya tedaviye yönelik cerrahi işlem ve uygulamaların, işlem öncesinde veya sırasında, önceden planlanmayan tıbbi durumların ortaya çıkması nedeniyle tamamlanamayabileceğini, birden fazla seansta gerçekleştirilebileceğini veya hiç uygulanmayabileceğini bilmeniz gerekir.

Girişim süreci: Operasyon genel anestezi altında yapılacağından anesteziye ilişkin bilgi ve olası riskler ilgili uzman tarafından size ayrıntılı olarak anlatılacak ve ayrı bir bilgilendirme ve rıza belgesi imzalatılacaktır. Girişim şekli cerrahin uygun gördüğü yol ile olacak ve pnömotoraksın ve klinik durumunuzun özelliklerine göre değiştirilebilecektir. Bu amaçla VATS, aksiler torakotomi veya lateral torakotomi tercih edilebilir. Ancak VATS ile başlanılan ameliyat, teknik uygunsuzluk ve işlem sırasındaki istenmeyen durumlar nedeniyle, Torakotomi ile de yapılabilir. 'VATS' dediğimiz ameliyat; göğüs duvarının yan kısmından açılan 2 veya daha fazla delikten kamera ve diğer tıbbi cihazların sokularak yapıldığı kapalı bir ameliyattır. Aksiller Torakotomi koltuk altı kıl çizgisi üzerinde yaklaşık 8 cm kesi ile, lateral torakotomi ise göğüs yan tarafından kaburgalar arası mesafeden yapılan kesi ile uygulanan bir ameliyatlardır. Ameliyatta, göğüs boşluğuna girildikten sonra pnömotoraksa neden olan bül/blepli alana/alanlara ulaşılacak, etraftan bir miktar sağlam dokuyu da içeren kama şeklinde kesi ile (wedge rezeksiyon) kısmi bir rezeksiyon yapılacaktır. Bu işlem klasik olarak el ile yapılabileceği gibi stapler denilen akciğer dokusunu kesme ve dikme işine yarayan bir alet kullanılabilir. Ardından işlemin etkili olduğunun değerlendirilmesi için hava kaçağı kontrolü yapılacaktır. Daha sonra pnömotoraksın tekrarlama olasılığının azaltılması için, plevra denilen göğüs duvarı iç zarına işlem yapılacaktır. Bu işlem için çeşitli seçenekler mevcuttur. Abrazyon (yüzeysel enflamasyon oluşturmak için yapılan işlem,) kısmi plevra çıkarılması (plerektomi,) diatermi kullanımı (ısı ile plevral enflamasyon oluşturma) bunlardan bazılarıdır. Bu işlemlerin amacı, akciğerin üzerini saran visceral plevra denilen zar ile, göğüs duvarı iç zarını saran parietal plevra denilen zar arasında, kısmi yapışıklık sağlamaktır. Bu sayede ilerleyen hayatınızda pnömotoraks gelişimi riski en aza indirilmek amaçlanmaktadır. Daha sonra akciğer ile göğüs kafesi iç zarları arasında 1 ya da 2 adet dren yerleştirilerek ameliyat sonlandırılacaktır. Planlanan işlem sırasında, beklenmeyen veya istenmeyen bazı durumlarla karşılaşabilir. Böyle bir durumda, sizin sağlığınız için en uygunu olması şartıyla ek girişimler yapılabilir.

KOAH, Büllöz akciğer hastalığı, geçirilmiş hastalıklara bağlı sekel oluşmuş olan akciğere sahip olma gibi akciğer parenkim

dokusunun hasarlı (sekonder pnömotoraks) olduğu kişilerde gelişmiş pnömotoraksa yönelik yapılan ameliyatlarda, yukarıda anlatılan işlemlere ek olarak bazı prosedürler gerekli olabilir. Bunlar akciğerin bir kısmın alınması, volüm küçültme işlemleri, diafragma altına hava verilmesi, göğüs duvarı iç zarının tente haline getirilmesi gibi işlemlerdir. Bu tür hastaların ameliyatları, altta yatan akciğer rahatsızlığı bulunmayan hastalara (primer pnömotoraks) oranla daha zor ve komplikedir.

İşlemden sonra: İşlemden sonra durumunuza göre servis ya da yoğun bakıma alınacaksınız. Burada muayeneniz yapılacak ve bir süre sonra kontrol filminiz çektilirilecektir. Bir süre (ortalama 6 saat) size ağızdan yemek verilmeyecek, damar yoluyla besleneceksiniz. Bir süre geçtikten sonra sizden yürümek, derin nefes alıp vermek, öksürmek, solunum egzersizi için çeşitli aletleri kullanmak dâhil çeşitli etkinliklerde bulunmanız istenebilir. Yattığınız süre içerisinde damar içi, kas içi, cilt altı, ağız veya solunum yoluyla size çeşitli ilaçlar verilecektir. Verilecek ilaçlar ile ilgili olarak ayrıca bilgilendirileceksiniz. Tüm bu tedbirler daha kısa sürede iyileşmenizi sağlamak ve istenmeyen durumların ortaya çıkmasını önlemek amacıyla taşımaktadır. Hastanede kalış süreniz ortalama 3-7 gün olsa da bu süre iyileşme, istenmeyen durum görülmesi gibi durumlara bağlı olarak değişkenlik gösterebilir. Taburculuk sonrasında bazı ilaçlara devam etmeniz istenecektir. İlaçları ne süreyle ve nasıl kullanacağınız ve poliklinik kontrolüne ne zaman geleceğiniz doktorunuz tarafından size ayrıntılı olarak anlatılacak, unutmamanız için epikrizinize işlenecektir. Dikişlerinizin alınma süresi yarmanız durumuna göre ameliyat sonrası 7-10 gündür.

Tüp ile ilgili dikkat edilmesi gereken konular: Tüp mutlaka düz durmalıdır, suyu asla boşaltılmamalıdır. Tüpün yattığınız sürece yerde olması ve vücut seviyesinin üstüne çıkması, ayakta iken de bel seviyesinin üstüne çıkarmadan gezmeniz gerekmektedir. Dren, şişesinin, göğüs tüpü ile bağlantı yaptığı seviyede bulunan bir kapak mevcuttur. Bu kapağı kesinlikle açmayınız. Kırılacak veya herhangi bir sebeple çıkacak olursa acilen bize veya hemşire gibi herhangi bir sağlık personeline söyleyiniz. Tüpün kesinlikle kırılmaması veya herhangi bir şekilde zarar görmemesi gerekmektedir. Böyle bir şey olması durumunda bize veya hemşirenize durumunuzu acilen bildirin. Yine beklenmedik bir anda göğüs ağrısı, ilerleyici nefes darlığı ortaya çıkması, tüpte mevcut olan hava kaçağının aniden kesilmesi durumlarında da doktorunuza veya hemşirenize haber veriniz. Tüpü mikroplu, kirli yerlerden uzak tutunuz. Doktorunuz önerdiği sürece geziniz, aralıklı olarak derin nefes alıp veriniz. Bu sizin iyileşme sürecinizi hızlandıracaktır. Sizden balon şişirmek veya tıbbi cihazlarla aralıklı olarak solunum egzersizi yapmanız istenebilir. Size önerilen sıklıkta bu egzersizleri yapmanız faydanıza olacaktır.

1.2 Spontan Pnömotoraks Cerrahi Tedavisinden Beklenen Faydalar

Cerrahi tedavi ile Pnömotoraks hastalığının tekrarlama olasılığının azaltılması hedeflenir. Örneğin primer spontan pnömotoraks (altta yatan hastalığı olmayan kişilerde gelişen pnömotoraks) hastalığında, ilk pnömotoraks atağından sonra ikinci kez oluşma olasılığı %20, üçüncü kez oluşma olasılığı yaklaşık %45'dir. Cerrahi tedavi ile bu oranların %1-4'e düşmesi hedeflenir.

1.3 Spontan Pnömotoraks Cerrahi Tedavisinin Uygulanmaması Durumunda Karşılaşılabilecek Sonuçlar

Pnömotoraks hastalığının tekrarlama ihtimali yüksek olmaya devam eder. Her seferinde hayati risk oluşma olasılığı mevcuttur.

1.4 Spontan Pnömotoraks Cerrahi Tedavisinin Alternatifleri

Hastalar herhangi bir işlem yapılmadan gözlenebilir ancak pnömotoraksın nüks etmesi durumunda ciddi nefes darlığı ve hayati risk oluşabilir. Göğüs boşluğuna havayı boşaltacak tüp konup uzun süre tutulabilir ancak bunun da iltihaplanma oluşturma riski yüksek olur. Plöredezis denilen akciğer zarı ile göğüs duvarı iç zarının birbirine apışması amaçlanan işlem uygulanabilir ancak bu yöntemin başarısı %60-80 kadardır.

1.5 Spontan Pnömotoraks Cerrahi Tedavisinin Tahmini Süresi

Operasyonun tahmini süresi 30-60 dakika arasındadır

1.6 Spontan Pnömotoraks Cerrahi Tedavisinin Riskleri ve Komplikasyonları

Bazıları aşağıda açıklanmış olan cerrahiye bağlı istenmeyen çeşitli durumlar ortaya çıkabilmektedir. Bunlar ender de olsa yeniden ameliyata alınmayı gerektiren veya gerektirmeyen uzamış hava kaçakları, kanama, iltihap gibi durumlardır. Bu durumlardan birinin görülme olasılığı %10 civarındadır

Kanamalar: Belli bir miktara kadar olan ve klinik olarak önemsiz kabul edilen kanamalar dışında ender de olsa ciddi ve acil ameliyat gerektiren kanamalar görülebilmektedir.

Uzamış hava kaçağı: Belli bir süre akciğerden, akciğer ile göğüs kafesi iç zarları arasına hava geçmesi ve havanın bu bölgeye yerleştirmiş olduğumuz dren aracılığıyla çıkması beklenen bir durumdur ve normaldir. Ancak **bu sürenin 5-7**

günü geçmesi uzamış hava kaçağı olarak adlandırılan ve hava kaçağı olan yeri tamir etmek için yeniden ameliyata alınmayı da gerektirebilecek, istenmeyen bir durumdur.

Atelektazi: Ameliyat sonrasında yeterli solunum ekzersizi yapmama, öksürüp balgam çıkarmama, hareketsizlik, iltihap, yakın zamana kadar sigara içme, KOAH hastalığının bulunması gibi nedenlere bağlı olarak ortaya çıkan ve atelektazi denen, akciğerin bir kısmı veya tamamının sönmesi durumudur. Bu durum ilk etapta bir takım ilaçlar, solunum fizyoterapisi ve burundan girilen bir sonda aracılığıyla balgamın emilmesi (nazotrakeal aspirasyon) ile aşılmaya çalışılacak olsa da biriken ve yoğunlaşmaya yüz tutmuş balgamı çıkarmak amacıyla bronkoskopi denen bir işlem yapılabilir. Bu işlem; lokal anestezi ile FOB (Fiberoptik bronkoskopi) ile veya genel anestezi altında bir boru aracılığıyla, tıkalı olan bronşa girilerek vakum etkili bir alet ile balgamın emilerek çıkarılmasından ibarettir.

Kalp ritim bozukluğu: Özellikle uzun ve büyük ameliyatlar sırasında veya sonrasında sıkça görülebilmektedir. Bu durumda, istenmeyen başka kalp ve dolaşım bozukluklarının erken tanınması ve tedavisi için, kalp ritminiz bazen monitöre bağlı olarak izlenebilir ve yoğun bakımda kalmanız gerekebilir.

Kalp krizi: Özellikle 40 yaş üstü hastalarda ameliyat öncesi tetkiklerde saptanamasa bile ameliyatlar sırasında veya sonrasında kalp krizi ortaya çıkabilir. Bu durum sorunsuz tedavi edilebileceği gibi ölümlü de sonuçlanabilecek oldukça ciddi sorunları yanında getirebilir.

İltihaplar: Ameliyat sonrasında çeşitli iltihaplar görülebilir. Bunlardan zatürre, ampiyem, yara yeri iltihapları en sık görülenleridir. **Zatürre** görülmesi durumunda gerekli antibiyotik tedavisi başlanacak, balgam ve kan kültürü sonuçlarınıza göre antibiyotiklerin uygunluğu denetlenecek ve solunum egzersizleri uygulanacaktır.

Yara yeri iltihabında da benzer şekilde gerekli antibiyotik tedavisi başlanacak gerekirse yara yeri kültürü alınarak antibiyotiklerin uygunluğu denetlenecek ve gereken sıklıkta pansuman ile takip edileceksiniz.

Ameliyat sonrası solunum yetmezliği: Sekonder pnömotorakslı hastalarda daha yüksek oranda görülür. Bu durumda hasta mekanik ventilasyon adı verilen solunum cihazına bağlanabilir. Gerek solunum yetmezliğine neden olan durumun kendisi, gerekse tedavisi için uygulanan Mekanik ventilasyon sırasında; zatüree, yaygın vücut iltihabı, iltihabın kana karışması, organ yetmezlikleri, mide ve onikiparmak barsak ülserleri, kanamalar, vücudun asit-baz dengesinde bozulma, akciğer dokusunun basınca bağlı zarar görmesi ve sonuçta akciğer zarları arasında hava birikimleri ve ölüme kadar giden bazı istenmeyen durumlar ortaya çıkabilmektedir.

Ampiyem: Akciğer ile göğüs kafesi iç zarları arasında iltihaplı sıvı birikmesidir. Bu durumda dren çekilmişse yeniden dren yerleştirilerek sıvı boşaltılacak, uygun antibiyotik başlanacak, bazı durumlarda akciğer ile göğüs kafesi iç zarları arasındaki boşluk değişkenlik gösteren sıklıkta antibiyotikli sıvılarla yıkanacaktır. Bu tedavi, drenaj (tüpe gelen sıvı miktarı) kesilene kadar devam edebilir.

Toplardamar pıhtılaşması: Bazen uzun süre yatmaya ve hareketsizliğe bağlı, bacaklardaki toplardamarlarda pıhtı birikmesi (derin ven trombozu) söz konusu olabilir. Toplardamar pıhtılaşması kanser, sigara, ileri yaş, bazı kalıtsal hastalıklar, bazı kan hastalıkları, kalp ve dolaşım bozukluğu, geçirilmiş travma, obezite, bazı ilaçların kullanımı ve kemoterapi tedavisi alma gibi durumlarda daha kolay gelişebilmektedir. Başlı başına uzun süre kan pıhtılaşmasını önleyici tedavi uygulanması gereken bu hastalıkta, genellikle bacak toplardamarında oluşan bir pıhtı, koparak akciğere giden toplardamara kadar gidebilir (Pulmoner emboli) . Bu durum hayatı tehdit eden bir durum olup hafif bir göğüs ağrısından ölüme kadar değişen komplikasyonların ortaya çıkmasına neden olur. Bu tablonun gelişmemesi için olabildiğince erken hareket etmeniz sağlanacak ve pıhtılaşmayı önleyici ilaçlar verilecektir. Ancak buna rağmen bu istenmeyen durumlar görülebilir.

Nüks: Ameliyat sonrasında hastalığınızın nüksmesi söz konusu (**primer pnömotoraksda %1-4**, sekonder pnömotoraksda **%2-8**) olabilir. Nüks görülmesi, yeniden dren takılmasını (tüp torakostomi) ve/veya ameliyatı gerektirebilen bir durumdur. _

Diğer komplikasyonlar: Geçici veya kalıcı ses kısıklıkları, akciğer dokusu veya göğüs duvarı içerisinde apse gelişimi, bağırsaktan emilen lenf sıvısını toplayan damar benzeri yapının zedelenmesi sonucu akciğer ile göğüs kafesi iç zarları arasında sıvı toplanması (şilotoraks,) kesi bölgesinde hafif uyuşukluk hissi, kalıcı nedbe gelişimi, baş ağrısı, ameliyat bölgesinde uzun süreli ağrı, yüz, kaş, işitme, yutkunma, göz ve göz hareketleri, idrar veya büyük abdest kontrolü ile ilgili fonksiyon kaybı, göz kapağı düşüklüğü, bir doku ya da organ hasarı ile ilgili olarak engelli duruma gelme veya ömür boyu ilaç, hormon veya cihaz kullanma gereksiniminin ortaya çıkması, cerrahi uygulamalar sırasında pozisyon vermeye bağlı kısa ya da uzun süreli ağrı-uyuşukluk gelişebilir. Ameliyat esasında ve sonrasında kullanılan ilaç ve tıbbi malzemelerin kullanımına bağlı olarak tıbbi literatürde tanımlanmış sorunlar gelişebilir. Ayrıca solunum ve fiziksel performans kapasitesinde azalma, solunum yetmezliği, kan ve kan ürünü verilmesine bağlı ateş, kan reaksiyonları, böbrek yetmezlikleri, kemik iliği yetmezliği sonucu kan üretiminin durması, sarılık, tetkiki yapıldığı halde kan yoluyla bulaşan

hepatit ve AIDS gibi hastalıklar ortaya çıkabilir. Ayrıca ani kalp durması, allerjiler, organ yetmezlikleri, sara nöbetleri gibi istenmeyen durumlar ender olsa da bilmeniz gereken ve karşılaşılabilecek durumlardandır.

Ölüm: Ameliyatın kendisine ve beklenmeyen durumların gelişmesine bağlı ölüm görülmesi nadir olsa da (**%1**) vardır.

Yukarda bazıları açıklanmış olan tüm bu istenmeyen durumların önlenmesi için gerekli tedbirler alınacaktır, ancak bu durumların ortaya çıkıp çıkmayacağını önceden kestirilmesi oldukça güçtür. Bu nedenle Bilgilendirme ve Rıza Belgesini imzalayarak tüm bu riskleri bildiğinizi Spontan Pnömotoraks Cerrahi Tedavisini kabul ettiğinizi beyan etmiş olacaksınız.

1.7 Maliyet

- Sosyal Güvenlik Kurumuna mensup hastalarımızın yattıkları süre içerisindeki masrafları kurumlarından tahsil edilmekte olduğundan ek bir ödeme yapmanız gerekmemektedir.
- Özel sağlık sigortalı hastalarımızın, sigorta şirketleriyle yaptıkları anlaşma hükümlerine göre ek ödeme yapmaları gerekebilir.
- Herhangi bir sigortası olmayan hastalarımızın hastane masraflarını kendileri ödemeleri gerekmektedir.

Durumunuzu bildirmeniz durumunda doktorunuz sizi ilgili personele yönlendirecek, ortalama maliyet ile ilgili olarak ayrıntılı şekilde bilgilendenizi sağlayacaktır.

HASTA ONAM (RIZA, İZİN)

- Doktorumdan tıbbi durumumun tanı ve tedavisi ile ilgili yapılacak tıbbi / cerrahi tedavi veya tanı amaçlı girişimler konusunda bilgi aldım.
- Tedavi sırasında oluşabilecek olumsuzluklar ve olası riskleri ayrıntıları ile anlatıldı.
- Bana önerilen tanı ve tedavi yöntemlerini reddettiğim zaman sağlığımı tehdit edici başka hangi risklerin olabileceği, bu tedavi yerine uygulanabilecek bir başka tedavi yönteminin bulunup bulunmadığı konusunda bilgilendirildim.
- Doktorlarımın planladıkları girişim ve/veya tedavilerde, planladıklarına ek girişim ve tedaviler gerektirebilecek durum ya da durumlar ile karşılaşabileceğimi biliyorum.
- Bu formda tanımlananlar dışında yapılacak herhangi bir ek girişimin, yalnızca sağlığıma yönelik ciddi zararların önlenmesi ve yaşamımın kurtarılması için uygulanabileceği bana anlatıldı.
- Anestezi alacak hastalar için: Durumum aciliyet göstermediği sürece, işlemden önce anestezinin ayrıntılarını bir anestezi uzmanı ile tartışma fırsatım olduğu ve bunun için ayrı bir belge düzenleneceği bana anlatıldı.

Bu belgede tanımlanan girişimin / tedavinin uygulanmasını:

HASTANIN ADI-SOYADI :
İMZASI:

KABUL EDİYORUM. KABUL ETMİYORUM.
HASTA YAKINININ ADI-SOYADI :
İMZASI:

DOKTORUN ADI-SOYADI-ÜNVANI:**İMZASI**.....

RIZANIN ALINDIĞI TARİH/SAAT/:

Not: Lütfen el yazınızla "4 sayfadan oluşan bu onamı okudum, anladım ve kabul ediyorum " yazınız ve imzalayınız. (Bu onam formu iki nüsha olarak doldurulup bir nüshası hastaya verilecek bir nüshası da hasta dosyasına konulacaktır)